

Tisková zpráva

Postoj české veřejnosti k přijímání uprchlíků - září 2016

- ⊗ Situace je dlouhodobě vnímána jako výrazná bezpečnostní hrozba nejen pro ČR a Evropu, ale i v globálním kontextu. Jako nejvíce ohrožená je respondenty hodnocena evropská bezpečnost.
- ⊗ Tři pětiny (62 %) dotázaných zastávají názor, že by Česká republika neměla tyto uprchlíky přijímat vůbec, necelá třetina respondentů (30 %) je pro jejich přijetí do doby, než budou schopni vrátit se do země svého původu. Jen velmi malá část občanů ČR (3 %) pak zastává názor, že by ČR měla uprchlíky přijmout a nechat je usadit se zde.
- ⊗ V porovnání s polskou veřejností vidíme, že Poláci jsou více otevření přijímání jak uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky tak z Ukrajiny.
- ⊗ Aktuální vývoj dění sleduje velká část (68 %) české veřejnosti.
- ⊗ V současném šetření je pro přijetí uprchlíků z Ukrajiny 38 % české veřejnosti, oproti tomu 55 % občanů je proti jejich přijímání.
- ⊗ Přijetí uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky je nakloněno 15 % dotázaných, proti se vyjádřilo 79 % občanů.

Zpracovali:

Jan Červenka, Jarmila Pilecká

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 593

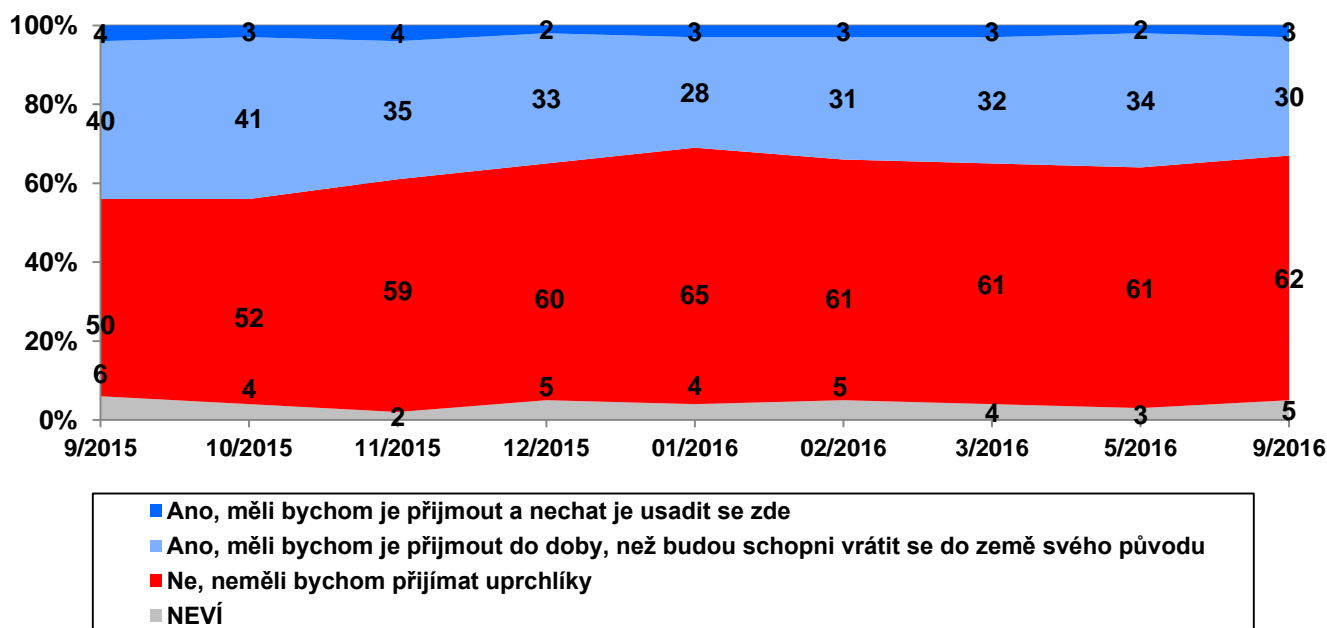
V zářijovém šetření dotazovalo Centrum pro výzkum veřejného mínění sadu otázek týkající se postojů veřejnosti k přijímání uprchlíků. Dotazování se konkrétně týkalo postojů k přijímání uprchlíků z oblastí postižených válečným konfliktem, postojů k přijímání uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky a uprchlíků z Ukrajiny. Součástí dotazování bylo i zmapování zájmu o aktuální vývoj okolo této situace a vnímání situace jako bezpečnostní hrozby. Zároveň tato tisková zpráva nabízí i srovnání názorů veřejnosti v České republice a v Polsku¹. Šetření v rámci České republiky proběhlo ve dnech 5. 9. – 19. 9. 2016.

Jedním z hlavních okruhů, ke kterým se česká veřejnost vyjadřovala, je otázka přijetí uprchlíků přicházejících do Evropské unie z oblastí postižených válečným konfliktem. Tři pětiny (62 %) dotázaných zastávají názor, že by Česká republika neměla tyto uprchlíky přijímat vůbec, necelá třetina respondentů (30 %) je pro jejich přijetí do doby, než budou schopni vrátit se do země svého původu. Jen velmi malá část občanů ČR (3 %) pak zastává názor, že by ČR měla uprchlíky přijmout a nechat je usadit se zde.

Pokud se podíváme na vývoj postoje české veřejnosti od září roku 2015 do současnosti, vidíme, že postupně stoupal podíl těch, kteří by uprchlíky do České republiky nepřijímali vůbec. Tento vzestup se zastavil v lednu, oproti němuž současné výsledky vykazují mírné zvýšení podílu dotázaných nakloněných přijetí uprchlíků do ČR. Současné názorové rozložení se svými výsledky nejvíce blíží situaci v únoru 2016. Když se podíváme na výsledky zářijového šetření z roku 2015, vidíme, že podíl občanů, kteří byli kladně nakloněni přijímání uprchlíků, byl jen o málo nižší (44 %) než podíl lidí s odmítavým postojem (50 %). V současnosti je rozdíl zastoupení těchto skupin 29 procentních bodů (33 % ku 62 %), tedy se liší mnohem významněji.

¹ Polsko – CBOS (8. 9. – 15. 9. 2016), 981 respondentů starších 18 let.

Graf 1. Postoj k přijímání uprchlíků ze zemí postižených válečným konfliktem – časové srovnání (v %)²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (09/2016; 05/2016; 03/2016; 02/2016; 01/2016; 12/2015; 11/2015; 10/2015; 9/2015); vždy cca 1000 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Podpora přijímání uprchlíků na přechodnou dobu se mírně zvyšuje s nejvyšším dosaženým vzděláním a se zvyšující se deklarovanou životní úrovní respondenta (což jsou do značné míry propojené charakteristiky). O něco odmítavější je postoj mužů, dále potom i lidí, kteří nedůvěřují vládě ČR. Více odmítají přijetí uprchlíků lidé, kteří se na pravolevé škále politické orientace umisťují ke krajní levici. Z předchozích šetření také víme, že česká veřejnost očekává, že se cizinci co nejvíce přizpůsobí zvyklostem české kultury a dlouhodobě je vnímá jako určité bezpečnostní riziko³. Pokud jde o názory české veřejnosti na pobyt cizinců obecně, jsou občané více nakloněni krátkodobým pobytům cizinců než těm dlouhodobým s možností žít natrvalo v ČR.⁴

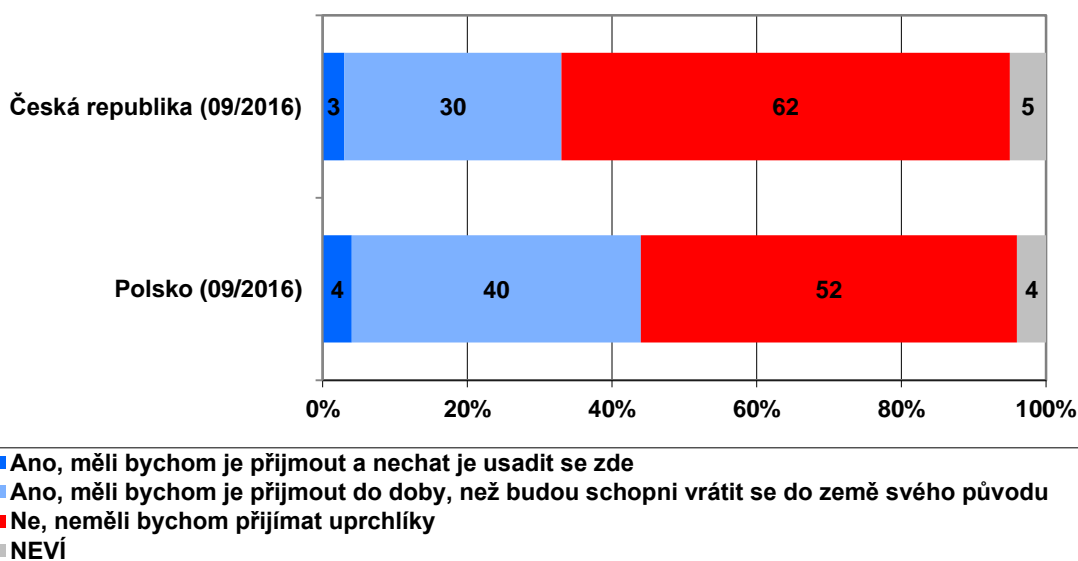
² Znění otázky: „V uplynulém roce, zejména v důsledku vojenských konfliktů, čelila Evropská unie zvýšenému počtu uprchlíků. Podle Vašeho názoru, měla by Česká republika přijmout uprchlíky ze zemí postižených vojenskými konflikty?“

³ Viz. např. Bezpečnostní rizika pro Českou republiku http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7483/f3/ov160111.pdf

⁴ Viz. zpráva: Názory veřejnosti na usazování cizinců v ČR - březen 2016

<http://cvvm.soc.cas.cz/vztahy-a-zivotni-postoje/nazory-verejnosti-na-usazovani-cizincu-v-cr-brezen-2016>

Graf 2. Postoj k přijímání uprchlíků ze zemí postižených válečným konfliktem (v %)⁵

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (5. 9. – 19. 9. 2016), 999 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.; Polsko – CBOS (8. 9. – 15. 9. 2016), 981 respondentů starších 18 let.

Při srovnání postojů českých občanů a polské veřejnosti k přijímání uprchlíků vidíme, že v případě Čechů je podstatně vyšší podíl občanů proti přijímání uprchlíků. V případě polské veřejnosti je podíl lidí pro a proti přijetí uprchlíků více vyrovnaný. Z polského šetření vyplývá, že v současnosti je proti přijetí uprchlíků 52 % občanů Polska, pro přijetí je 44 % polské veřejnosti, což je významněji více než v ČR (zde je přijetí uprchlíků nakloněno 33 % občanů, více viz graf 2). Pokud se podíváme na časové srovnání v tabulce 1, vidíme, že názorové rozložení české veřejnosti za sledované období je více stabilní než postoje Poláků.

Tabulka 1. Časové srovnání postojů k přijímání uprchlíků ze zemí postižených válečným konfliktem (v %)

	09/2015	12/2015	01/2016	02/2016	03/2016	04/2016	05/2016	09/2016
	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N
ČR	44/50	35/60	31/65	34/61	35/61	-	36/61	33/62
Polsko	-	42/53	41/53	-	44/53	33/61	39/55	44/52

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (09/2016, 05/2016; 03/2016; 02/2016; 01/2016; 12/2015; 9/2015); vždy cca 1000 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor. Polsko – CBOS (09/2016, 05/2016; 04/2016; 03/2016; 01/2016; 12/2015)

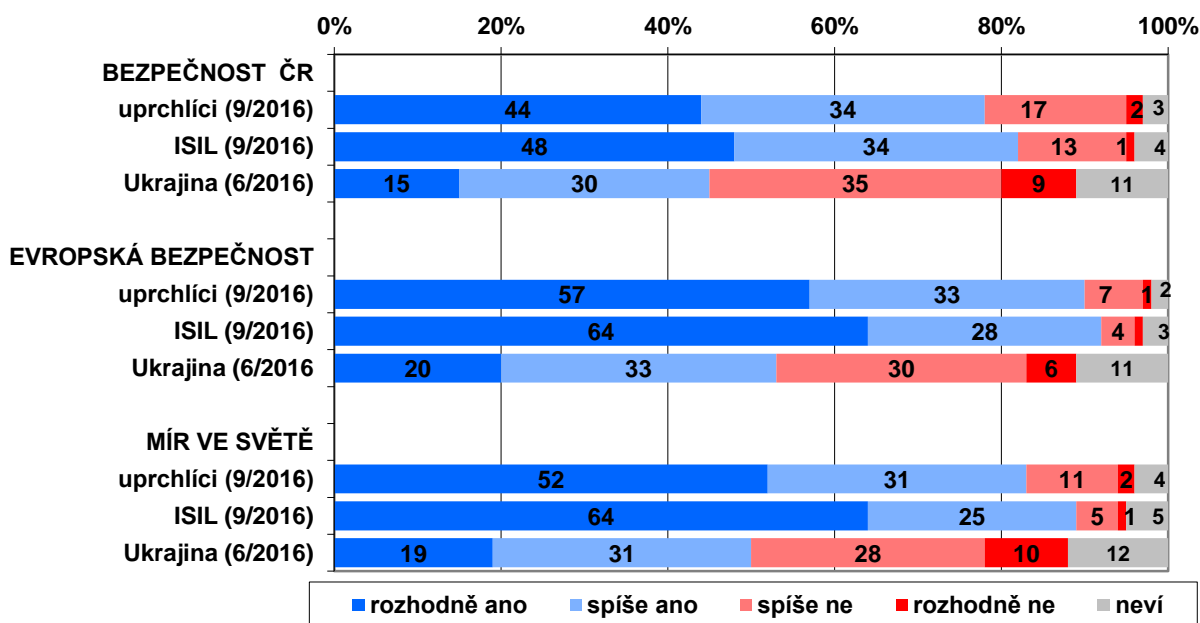
Pozn.: Kategorie S (souhlas) je tvořena součtem odpovědí „ano, měli bychom je přijmout a nechat usadit se zde“ a „ano, měli bychom je přijmout do doby, než budou schopni vrátit se do země svého původu“, kategorie N (nesouhlas) je tvořena odpovědí „ne, neměli bychom přijímat uprchlíky“.

Další oblastí, ke které se česká veřejnost ve spojení s uprchlíky vyjadřovala, je míra ohrožení vzniklou situací kolem uprchlíků. Jako výraznou bezpečnostní hrozbu vnímají občané uprchlíky nejen ve spojení s ČR (78 %), ale především v evropském (90 %) a světovém (83 %) měřítku. Pokud srovnáme pocit ohrožení s ostatními aktuálními událostmi, vidíme, že v současnosti jsou nejvýrazněji vnímány českou veřejností jako ohrožení pro celosvětový mír události

⁵ Znění otázky: „V uplynulém roce, zejména v důsledku vojenských konfliktů, čelila Evropská unie zvýšenému počtu uprchlíků. Podle Vašeho názoru, měla by Česká republika přijmout uprchlíky ze zemí postižených vojenskými konflikty?“

spojené s tzv. Islámským státem. Oproti tomu události na Ukrajině nejsou považovány v porovnání s děním kolem uprchlíků a tzv. Islámského státu za tak výrazné ohrožení (podrobněji viz graf 3).

Graf 3. Hodnocení situace okolo uprchlíků jako bezpečnostní hrozby ve srovnání s dalšími událostmi (v %)⁶

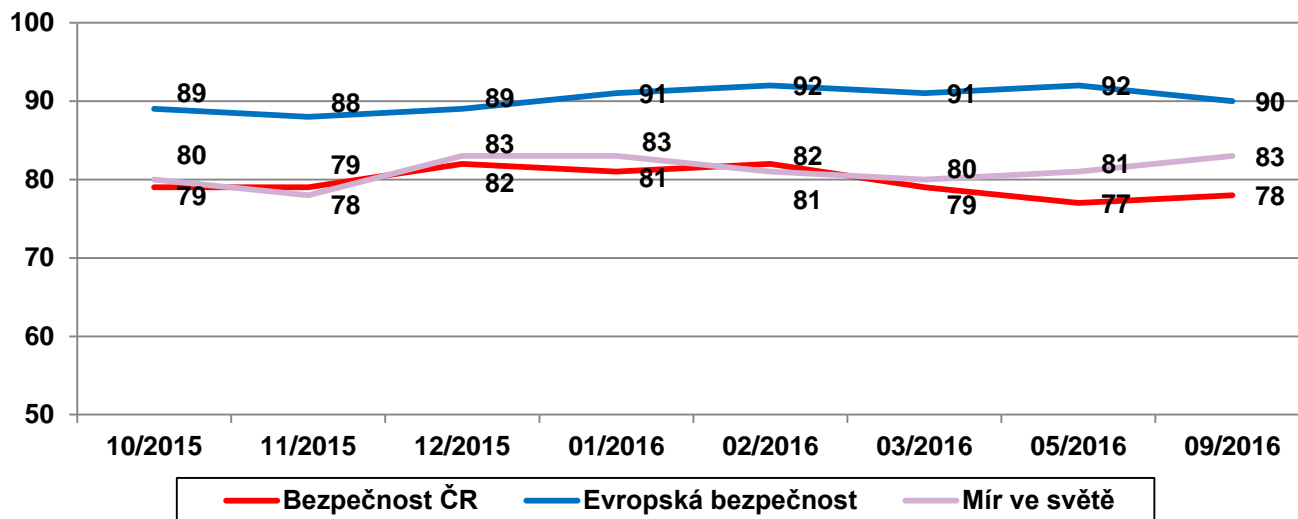

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (5. 9. – 19. 9. 2016), 999 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor. CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (3. 6. – 20. 6. 2016), 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s předchozím šetřením z května 2016 nedošlo v hodnocení bezpečnostního ohrožení situací kolem uprchlíků k významnějším změnám. V kontextu celého sledovaného období vidíme, že se v současnosti oproti lednu a únoru 2016 mírně snižuje podíl lidí, kteří označují tuto situaci jako hrozbu pro ČR. I přesto ji jako nebezpečnou vnímá většina české veřejnosti (78 %). Dlouhodobě je pak jako nejvíce ohrožená hodnocena evropská bezpečnost. V případě ohrožení světového míru jsou výsledky dlouhodobě na přibližně stejné úrovni a zároveň nejsou výrazněji proměnlivé v čase (viz graf 4).

⁶ Znění otázky: „Je nebo není podle Vašeho názoru aktuální situace okolo uprchlíků hrozbou pro bezpečnost České republiky/evropskou bezpečnost/mír ve světě?“

Graf 4. Hodnocení situace kolem uprchlíků jako bezpečnostní hrozby – časové srovnání (v %)

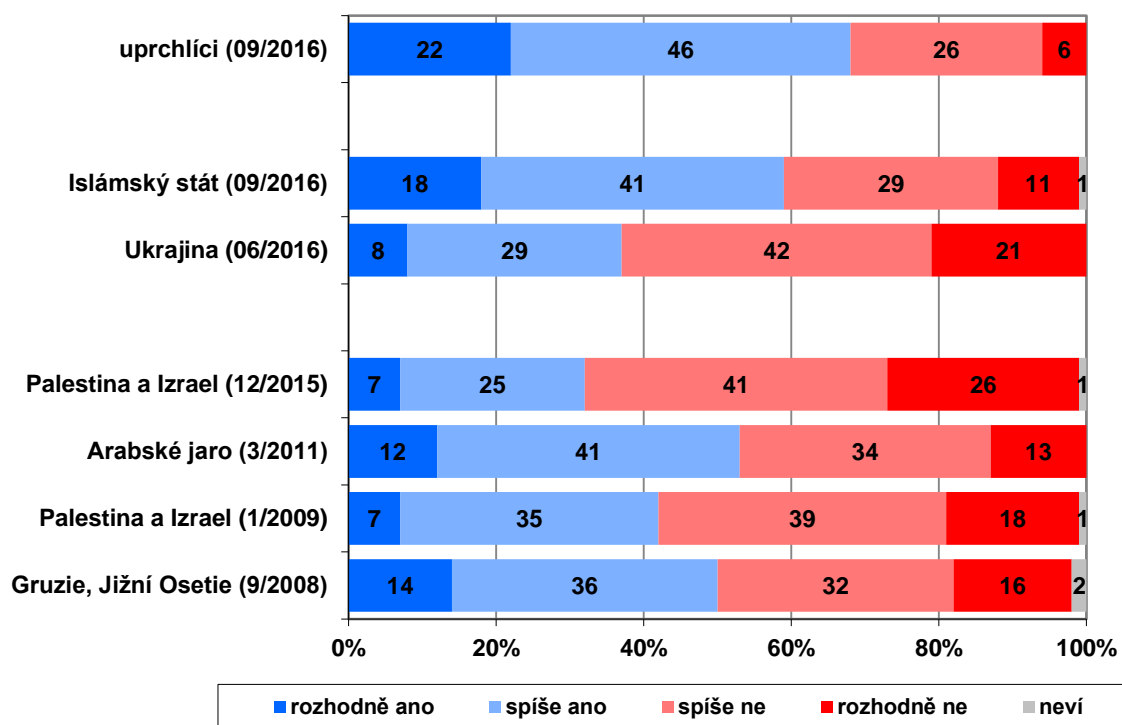

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (09/2016; 05/2016; 03/2016; 02/2016; 01/2016; 12/2015; 11/2015; 10/2015; 9/2015); vždy cca 1000 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pozn. V grafu jsou vyznačeny pouze odpovědi „Ano“, které jsou součtem odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“.

Zájem o aktuální vývoj je v porovnání se všemi měřenými významnými událostmi alespoň celoevropského charakteru za posledních deset let velmi nadprůměrný, konkrétně se o aktuální vývoj okolo uprchlíků zajímá 68 % respondentů. Pokud srovnáme zájem o dění kolem uprchlíků s ostatními aktuálními událostmi ve světě, vidíme, že zhruba stejně výrazný zájem projevuje veřejnost i o dění týkající se Islámského státu (59 %). Zájem o dění na Ukrajině je podstatně nižší (37 %). Pro představu lze doplnit, že o volby do Evropského parlamentu se v době jejich konání (tedy v květnu 2014) zajímalo 28 % občanů. Další srovnání především se zahraničně politickými událostmi je možné vidět v grafu 5.

Graf 5. Srovnání zájmu o vybrané události (v %)⁷

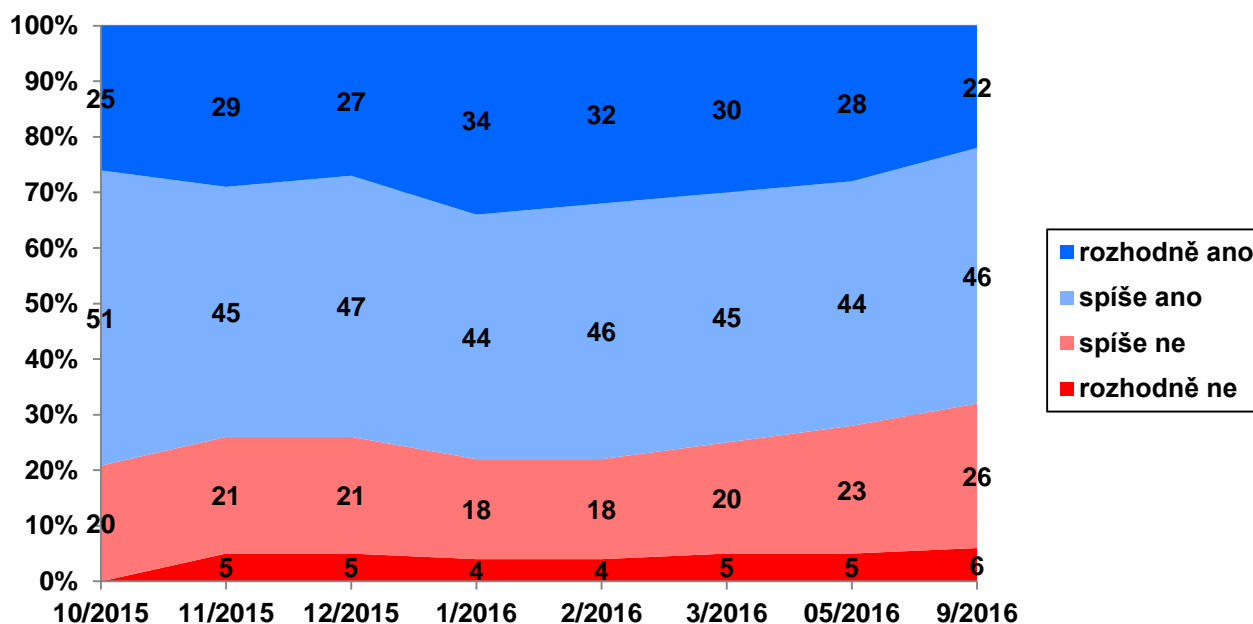
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (09/2016, 05/2016; 03/2016; 02/2016; 01/2016; 12/2015; 11/2015; 10/2015; 9/2015; 3/2015; 3/2014; 10/2011; 4/2011; 3/2011; 1/2009; 9/2008), vždy cca 1000 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Zájem o dění mírně roste s dosaženým vzděláním, přičemž více se o dění zajímají lidé s vysokoškolským vzděláním. Sledování dění kolem uprchlíků se dále zvyšuje i se stoupající deklarovanou životní úrovní respondenta. Z hlediska věku je zájem nižší u mladých lidí ve věku 15-19 let. Méně se o situaci kolem uprchlíků zajímají svobodní lidé, což koresponduje i se zájmem v nižší věkové kategorii. Samozřejmě též platí, že lidé, kteří se zajímají i o ostatní aktuální události (např. ISIL) se taktéž zajímají o dění kolem uprchlíků.

Pokud se podíváme na proměnlivost zájmu o aktuální dění kolem uprchlíků v čase, vidíme, že oproti šetření z ledna a února 2016, kdy byl zájem za sledované období nejvyšší, dochází v současném šetření k poklesu zájmu o toto téma (pokles o 10 procentních bodů při srovnání součtů kategorií „rozhodně ano“ a „spíše ano“). Mírně tedy počínaje od března 2016 stoupá podíl lidí, kteří se o situaci kolem uprchlíků spíše nezajímají (vzestup oproti lednu 2016 o 8 procentních bodů). Dále je z grafu 6 patrné, že v české veřejnosti existuje poměrně stabilní část lidí, která se o vývoj situace kolem uprchlíků vůbec nezajímá (v průměru 4,8 %).

⁷ Znění otázky: „Zajímáte se o aktuální vývoj situace okolo uprchlíků?/ v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu?/ na Ukrajině?/...“

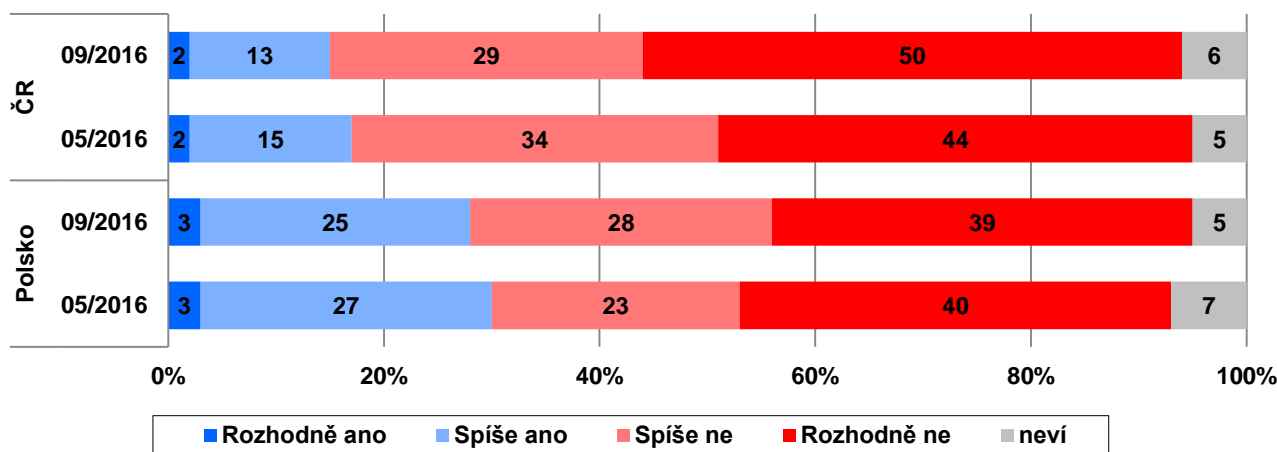
Graf 6. Zájem o aktuální vývoj situace okolo uprchlíků – časové srovnání (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (09/2016, 05/2016; 03/2016; 02/2016; 01/2016; 12/2015; 11/2015; 10/2015; 9/2015); vždy cca 1000 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jelikož uprchlíci přicházejí z různých zemí, byly dotazovány i otázky, kde jsou rozlišeni lidé z Blízkého východu a severní Afriky, kteří tvoří jednu část uprchlíků, a lidé z Ukrajiny, kteří tvoří taktéž určitou část příchozích. Názory na přijímání uprchlíků z Ukrajiny se odlišují od postojů k přijímání uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky, a to i v porovnání šetření probíhajících v České republice a v Polsku.

Graf 7. Komparace názorů na přijetí uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky ČR a Polsko (v %)⁸

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (5.9. – 19. 9. 2016), 999 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor; CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (2. 5. – 16. 5. 2016), 1015 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor; Polsko – CBOS (8. 9. - 15. 9. 2016), 981 respondentů starších 18 let; Polsko – CBOS (5. 5. - 12. 5. 2016), 1100 respondentů starších 18 let.

⁸ Znění otázky: „Velký počet uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky přišel většinou do jihoevropských zemí, které nejsou schopny zvládnout takové množství uprchlíků. Podle Vašeho názoru, měla by Česká republika přijmout některé z těchto uprchlíků přicházejících do EU?“

V porovnání s polskou veřejností vidíme, že Poláci jsou více otevření přijímání jak uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky (viz graf 7) tak z Ukrajiny (viz graf 8). V české veřejnosti je přijetí uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky nakloněno 15 % dotázaných, proti se vyjádřilo 79 % občanů. Pro srovnání více než čtvrtina (28 %) v polském šetření ze září 2016 je pro přijetí těchto uprchlíků, odmítavě se vyjádřilo 67 % respondentů. Na přijetí uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky v obou srovnávaných zemích převládá stabilně odmítavý názor. V případě Polska můžeme ovšem sledovat postupný vzestup podílu těch, kteří by tyto uprchlíky nepřijímali, a přibližují se tak názorovému rozdělení podobnému české veřejnosti.

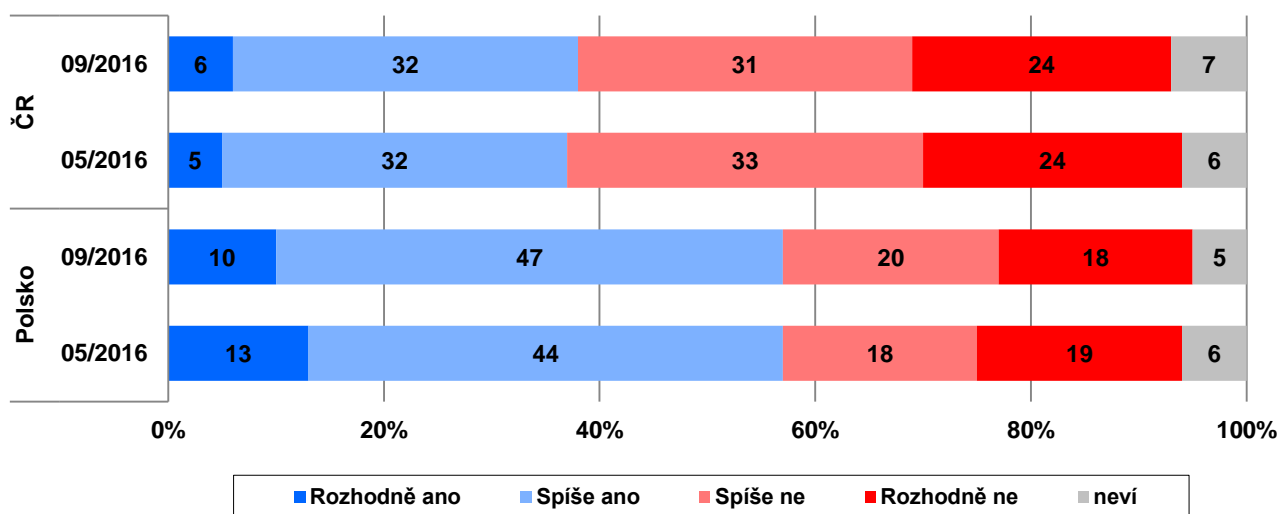
Tabulka 2. Postoje k přijímání uprchlíků z Blízkého východu a severní Afriky (v %)

	09/2015	12/2015	01/2016	02/2016	03/2016	04/2016	05/2016	09/2016
	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N
ČR	25/69	16/79	15/80	16/78	17/79	-	17/78	15/89
Polsko	36/59	30/55	30/53	-	29/57	25/71	30/63	28/67

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (09/2016; 05/2016; 03/2016; 02/2016; 01/2016; 12/2015; 9/2015); vždy cca 1000 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor. Polsko – CBOS (09/2016; 05/2016; 04/2016; 03/2016; 01/2016; 12/2015; 9/2015).

Pozn.: Kategorie S (souhlas) je tvořena součtem odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“, kategorie N (nesouhlas) je tvořena součtem odpovědí „rozhodně ne“ a „spíše ne“.

Graf 8. Komparace názorů na přijetí uprchlíků z Ukrajiny ČR a Polsko (v %)⁹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (5. 9. – 19. 9. 2016), 999 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor; CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (2. 5. – 16. 5. 2016), 1015 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor;; Polsko – CBOS (8. 9. - 15. 9. 2016), 981 respondentů starších 18 let; Polsko – CBOS (5. 5. - 12. 5. 2016), 1100 respondentů starších 18 let.

Z hlediska časového vývoje vidíme, že názor na přijetí uprchlíků z Ukrajiny je v obou zemích poměrně stabilní. Nicméně výsledky jsou výrazně odlišné. Zatímco v ČR převažuje podíl lidí, kteří by uprchlíky z Ukrajiny nepřijímali, v Polsku je jejich přijetí nakloněna více jak polovina respondentů. V současném šetření v ČR je pro přijetí uprchlíků

⁹ Znění otázky: Konflikt na východní Ukrajině také způsobil nárůst počtu ukrajinských uprchlíků. Měla by Česká republika přijmout Ukrajince z oblastí postižených válečným konfliktem?

z Ukrajiny 38 % dotázaných, oproti tomu 55 % občanů je proti jejich přijímání. V kontextu polské společnosti se kladně k přijetí ukrajinských uprchlíků vyjádřilo 57 % polských respondentů starších 18 let, proti bylo 38 % respondentů.

Tabulka 3. Postoje k přijímání uprchlíků z Ukrajiny – časové srovnání (v %)

	09/2015	12/2015	01/2016	02/2016	03/2016	04/2016	05/2016	09/2016
	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N	S/N
ČR	43/49	43/48	43/49	40/54	37/55	-	37/57	38/55
Polsko	51/38	60/33	61/31	-	62/33	60/33	57/37	57/38

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost (09/2016; 05/2016; 03/2016; 02/2016; 01/2016; 12/2015; 9/2015); vždy cca 1000 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor. Polsko – CBOS (09/2016; 05/2016; 04/2016; 03/2016; 01/2016; 12/2015; 9/2015).

Pozn.: Kategorie S (souhlas) je tvořena součtem odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“, kategorie N (nesouhlas) je tvořena součtem odpovědí „rozhodně ne“ a „spíše ne“.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-09</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. 9. - 19. 9. 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>999</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>209</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.11m; PM.203; PM.204; PM.205; PM.189m</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>PM161021</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>21. října 2016</i>
<i>Zpracovali:</i>	<i>Jan Červenka, Jarmila Pilecká</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

„Aktivita byla podpořena Strategii Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu "Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy".